

Antwoordmodel PTA vwo 4 rechtsstaat OC 2018-2019

Opgave 1: Tekstvragen

- a) Het recht om te demonstreren zie je terug, omdat er demonstranten in de tekst voorkomen.
Het recht op vrijheid van meningsuiting zie je erin terug, omdat Kavanaugh zich mag verdedigen tegen de beschuldigingen.
Het recht op een eerlijk proces, omdat Kavanaugh eigenlijk veroordeeld wordt door de mensen voordat er een proces is geweest.
0,5 per grondrecht, 0,5 per uitleg, max. 2 totaal.
- b) Het gaat hier om klassieke grondrechten, omdat het om de rechten en vrijheden van burgers gaat. Bij de klassieke grondrechten moet de overheid een passieve rol hebben en bij de sociale grondrechten moet de overheid juist actief worden. Het gaat hier om het eerste. **1 punt klassieke, 1 punt uitleg, 1 punt verschil tussen de twee, 3 totaal.**
- c) De rechterlijke macht staat ter discussie, omdat er een opperrechter benoemd is die omstreden is. Hij hoort bij de rechterlijke macht. **1 punt.**
- d) De wetgevende macht – parlement en regering half
Uitvoerende macht – regering en politie, militairen en andere ambtenaren.
1 punt per juiste, 2 totaal.
- e) Dit gebeurt in Nederland niet, rechters worden onafhankelijk benoemd, niet door de politiek. **1 punt.**
- f) Kavanaugh zou een onafhankelijke rechter moeten zijn, maar hij heeft een hele duidelijke politieke voorkeur en meningen. Dit is dus geen onafhankelijke rechtspraak zoals in de Trias Politica. Dit zie je in de tekst: “Die wraakgerichte uitspraken leidden ertoe dat honderden juristen hem ongeschikt achten voor de functie van opperrechter. Maar de Republikeinen vinden Kavanaughs zelfverklaarde partijdigheid geen bezwaar.” **1 punt uitleg, 1 punt citaat, 2 totaal.**
- g) Kavanaugh wordt beschuldigd van iets dat meer dan dertig jaar geleden gebeurt is, en hij wordt niet als verdachte behandeld, maar als dader, terwijl hij onschuldig is tot het tegendeel bewezen is en de rechter geen uitspraak gedaan heeft. **1 punt uitleg, 1 punt verschil tussen verdachte en dader, 2 totaal.**
- h) Getuigen horen, daarvoor heeft de politie geen toestemming nodig in Nederland, omdat het hoort bij een standaard onderzoek **1 punt**
Een leugendetectortest gebruiken, daarvoor heeft de politie wel toestemming nodig in Nederland, omdat het een inbreuk is op de privacy van de verdachte. **1 punt**
- i) Als officier van justitie zou ik de zaak seponeren, omdat de zaak heel lang geleden is en er weinig bewijs meer is. / Als officier van justitie zou ik opdracht geven om meer bewijs te verzamelen, omdat het onderzoek nog niet afgerond is. **1 punt keuze, 1 punt uitleg.** Vervolgen is niet goed, omdat in de tekst staat dat er nog meer onderzoek nodig zou zijn.

Opgave 2: Cartoonvragen

- a) Op de cartoon zie je een man bij het politiebureau die aangifte komt doen. Hij vertelt de agenten dat zijn vrouw hem slaat, waarop zij antwoorden dat zij ook iets grappigs mogen vertellen. De tekenaar bedoelt hiermee dat huiselijk geweld tegen mannen door de politie niet serieus genomen wordt. **1 punt beschrijving, 1 punt uitleg, 2 totaal.**
- b) Het gaat hier om publiekrecht. (strafrecht) **1 punt**
- c) Het gaat hier om de verticale werking van het recht, omdat wat de vrouw doet strafbaar is. **1 punt verticaal, 1 punt uitleg, 2 totaal.**
- d) Psychische overmacht, de man leeft al jaren lang onder de stress van de mishandelingen en is doorgeslagen. **1 punt begrip, 1 punt uitleg, 2 totaal.**
- e) Ik zou een voorwaardelijke gevangenisstraf van een jaar eisen, als afschrikking, zodat hijzelf en anderen weten dat dit niet de oplossing is. Meerdere opties mogelijk, zolang de straf precies geformuleerd is en het doel er op aansluit.

Opgave 3: Open vragen

- a) De wet moet voor iedereen gelden.
De wet moet duidelijk zijn.
De wet moet niet in strijd zijn met andere wetten.
De wet mag geen onmogelijke eisen stellen aan burgers.
De wet mag niet met terugwerkende kracht gelden.
1 per juiste, maximaal 3 punten.
- b) Het gaat hier om de veiligheid van de burgers, omdat deze groepen burgers zich niet veilig voelen op straat. / Het gaat om de gelijkheid van de burgers, omdat minderheden niet anders behandeld zouden moeten worden op straat.
0,5 waarde, 0,5 uitleg, 1 totaal.
- c) Dan gebeurt er nog niets, want volgens het legaliteitsbeginsel is iets alleen maar strafbaar als het in de wet staat. Deze wet bestond nog niet en wetten hebben geen terugwerkende kracht, dus kan deze persoon niet vervolgd worden. **1 punt leg. 1 punt terugwerkende kracht, 1 punt uitleg, 3 totaal.**
- d) Het zou een overtreding zijn, omdat er nog geen geweld gebruikt wordt, dus het is nog niet zo ernstig. Het verschil is dat een overtreding minder ernstig is dan een misdrijf. **0,5 overtreding, 0,5 uitleg, 1 punt verschil, 2 totaal.**
- e) Er moet wel een wet komen tegen straatintimidatie omdat de waarden van de rechtsstaat worden overtreden en dit bestraft zou moeten kunnen worden. **1 punt.**
Er moet geen wet komen tegen straatintimidatie omdat dit de politie erg veel macht geeft om mensen te bekeuren en in een rechtsstaat moeten burgers juist beschermd worden tegen machtsmisbruik van de overheid. **1 punt + 1 punt rechtsstaat. 3 totaal.**

Meerkeuzevragen: 20 punten

1. C
2. B
3. A
4. A
5. A
6. B
7. A
8. B
9. D
- 10.A
- 11.D
- 12.A
- 13.C
- 14.B
- 15.C
- 16.C
- 17.B
- 18.B
- 19.A
- 20.D